

Marianna Tomašovská

Narození v Bučnici v chaloupce. Maminka brzy zemřela, M. Ještě nechodila. Staral se o ni tatínek a bratr Augustýn (o 10 let starší). M. Pochází z německé rodiny. V Teplicích v tírně na len byla porucha stroja a useklo to tatínkovi pravou ruku (invalidita). Smůlou a neštěstím se nedali zničit / srazit na kolena. Doba jejího narození po válce byla jiná než za války. Ikdyž byli němci, nemuseli do odsunu a zůstali (tatínek měl ale cejch německého vojáka z wermachtu – nedostal od státu žádnou podporu, žádné lékařské ošetření, do roku 1955 neměl státní občanství.

Když nastoupila M. Do Národní školy v Teplicích n. M. Neměla kamarády, neuměla vůbec česky. Vzpomíná na paní učitelku, jak ji vedla za ruku do školy, a dělida se s ní o svačinu a učila ji česky. M. Měla problém se slovem pavouk – co to je a dlouho neuměla říci slovo srdce. Od mala byla zvědavá a zajímalo jí spousta věcí (věděla víc věcí než spolužáci), učila se dobře do 9. třídy, kamarádů moc neměla – když si ji přivedli domů, řekli rodiče svým dětem: „ tu Němku nám sem nevod“. To se s ní táhlo do dospělosti, ale lidé ji to pak dávali jinak vědět. Během mládí chodila hodně pěšky Broumovskem – třeba jela autobusem do Šonova, pak pěšky na Janovičky, viděla jelena, na Janovičkách jezevce. Kdyby s ní někdo šel, tak by toto ani nezažila, lidmi odmítána, nasbírala spoustu zářitků, mohla spát pod širákem, nechtěla smutnit doma a raději šla ven. Po přestěhování rodiny do Broumova žili v Havlíčkově ulici a M. Chodila do školy ve Velké vsi. Hlásila se na SŠ, ale protože měla německou národnost, tak se nikam nedostalo. Vypadalo to, že bude pracovat ve Vebě, ale ujal se jí třídní učitel Vaněk a zařídil jí praxi v oční optice (učení v oboru). Poté šla na střední zdravotnickou školu do Brna, kde maturovala. Během mládí chodila na čaje – v Meziměstí na nádraží byl taneční sál – hudba se jí líbila, brzy se naučila tancovat. V 17 letech si řekla, že tady nemusí být – v Broumově – jsme jako v kleci, za těmi kopci je svět – sbalila kufry a rodičům řekla, že pojedje (tak si jed') a její tehdejší zaměstnavatel jí poslal do Chrudimi, kde pracovala v brousírně skla. A protože zaměstnavatel zjistil, že se jí to líbí, tak jí pak posílal různě do Svita, Poličky, Trutnova, Dvora K., Jaroměři. ¾ roku žila v Trutnově na hotelu. Stále vyhlížela partnera. Jeden šéf jí jednou řekl o svém bratranci, který byl z Kutné Hory. A jednou přijel se svým autem – škoda 1000 MB bílé barvy – moc se jí líbil, bylo mu jedno, že je němka, brzy byla svatba a přišly 2 děti. Jenže jeho rodiče nebyli nadšeni, měli pro něj vyhlédnutou jinou manželku, ona byla bez věna, hudrovala, on pak začel chodit do hospody. M. Si udělala řidičský průkaz a když on chodil do hospody, sbalila děti a auto a tradá pryč a vrátila se až za 2 dny. Podala pak žádost o rozvod a přestěhovala se do Kladna, kde žila s dětmi 8 let. Jezdila ale často do Broumova. Po 10-15 letech mimo domov zjistila, že se jí stýská. Při práci na dráze se seznámila a zamilovala se do vlakvedoucího – byl to Slovák, jejímu synovi se moc líbil. Vdala se podruhé a přestěhovala se s dětmi do Meziměstí. Lásku k Broumovsku předala svým dětem (syn 55 let, žije v Heřmánkovicích, dcera Dita 50 let, žije s M.

Už ve 20 letech se stala vedoucí v oční optice a tuto praxi vykonávala s přestávkami 40 let. Mezitím byla na dráze, udělala si zkoušky a pracovala jako výhybkářka/závorářka (6 let) – na Broumovsku. A protože měl její syn zdravotní komplikace, musel být hodně na horách – 2 roky pracovala jako hotelová hospodyně ve Špindlerově Mlýně. Snažila se budovat vztahy, netvářit se otráveně, nehudrovat, nebýt pesimistická, zajímali jí hory, byliny, lidé, zvířata.

Dárek – radost má kde s čeho. Největší radost dárek od maminky-macechy – dostala knížku Čínské pohádky (koukala se na ní v knihkupectví ve výloze) . Potom dostávala spoustu dárků od bratra – ten pracoval jako horník v Žaclěří, emigroval do Západního Německa. Staral se o ni, zval je do

Bavorska – do Alp, mlsali to, co tady nebylo, při pozvání do Německa jí srdce plesalo, hořela radostí a vděčností.

Technika – umí ji používat, ale vadí jí, že tím trpí lidské vztahy a lidé spolu vzájemně nekomunikují.

M. hodně cestovala – v Německu – v Alpách, u moře, v Polsku, celá ČR, Hvar v Chorvatsku.

M. mluví německým sudetským nářečím (dlouhá tradice na Broumovsku – při osídlení pohraničí se zde potkali Němci, Slezané, Kladší, v Krkonoších Tyroláci z Rakouska a ti všichni spolu mluvili a vytvořili zvláštní směsici jazyků. Nedaleko Norimberka je prý krajanský spolek, co pochází z Broumova a snaží se pokračovat v tomto jazyku.

Radostný okamžik života – těžko vybrat jeden, bylo jich spousta.

Náboženství – na Broumovsku navštěvovala kostely, vrtalo jí hlavou, jak je to s náboženstvím.

Když doma řekla, že chce do kostela nebo na náboženství, bylo zle – táta to zatrl – zažil válku a říkal – k nám do domu žádné náboženství nesmí...a jestli ten pán bůh je, tak je to pěkně vůl, že toto dopouští. Pan farář v Teplicích jí říkal, že pán bůh má svoje tajemství, obyčejní lidé nemají nárok to tajemství znát – ale M. Byla zvědavá a zkoumala to dál. Její syn jí dal jednu záludnou otázku – máme Bibli – napsali ji židé o židech pro židy – na co ji tady máme? K čemu je náboženství dobré. Náboženství napáchalo mnoho zlo – krev tekla ve jménu náboženství, verbovalo vojáky do zbraně, žehnilo zbraním. Náboženské otázky M. Drží v obrátkách – je spousta otazníků nedořešených a musí se dopátrat jak to je. Pořádila si 25 překladů Bible a srovnává je a hledá jinou literaturu a jiné zdroje. Něco poznávat z nějakého vyprávění je polovičatost, pokud jí příležitost dovolí, chce přijít věci na kloub.

Moto: „Nikdy nedejte na někoho, musíte se do toho ponořit sami“